

VAISENHUSIANERBLADET

UDGIVET AF FORENINGEN:

„DET GODE MINDE”

Nr. 11.

København, November 1904.

2. Aarg.

Frantz Michaelsen.

EN gammel, kær Vajsenhusianer, en af de trofaste, som altid har omfattet Vajsenhuset, Minderne fra sin Skoletid og de Venner, som han derfra havde samlet, med Kærlighed og Interesse, Musiklærer Frantz Michaelsen er hensovet Natten mellem 4. og 5. Oktober af et Hjerteslag; han havde nogle Dage ikke været rigtig rask, men dog ikke videre end at han Mandag Eftermiddag var ude; han gik i Seng Kl. 10 og døde mellem 3 og 4 om Natten. Den 8. Oktober blev han begravet fra St. Ansgars Kirke med stor katolsk Højtidelighed; en stor og smuk Sjælemesse blev udført, og især blev et Kor »Sanktus« udmærket smukt sunget. Til December havde Michaelsen været Kantor der ved Kirken i 40 Aar; men Katolik er han selv først bleven for 8 Aar siden, da han var 72 Aar. Det er et stort Arbejde, han har udført der ved Kirken ved at indstudere Kor og andet, som der synges; man fik et Begreb derom ved at høre Sjælemessen ved Begravelsen, at det har været et stort Arbejde for ham at indstudere den. Han er ogsaa flere Gange bleven paaskønnet og belønnet; og i 1879, da han havde været Kantor i 15 Aar, fik han fra Pave Leo XIII et udmærket smukt Mosaikarbejde og en kaligrafisk Adresse.

Den 12. Februar i Aar fyldte Michaelsen 80 Aar, og denne Dag var en sand Festsdag for ham; Solen skinnede saa velsignet, alle vegne saa han kun glade Mennesker, Flaget var hejst paa Huset, hvor han boede, og der blev vist ham saa megen Venlighed, Kærlighed og Opmærksomhed. Gaver, Blomster, Telegrammer og Breve strømmede ind til ham; et

elskverdigt Brev fra Forstanderen for Vajsenhuset, Hr. Gandrup, og et hjerteligt Telegram fra Bestyrelsen for »Det gode Minde« blev han særlig glad for. Fra katolsk Skole kom der om Morgenen en Deputation af Drengene og om Middagen en lignende af Piger, som overrakte ham smukke Blomster; i Løbet af Dagen kom flere ældre Vajsenhusianere for at lykønske ham. De Venner, som ved Middagstid kom ind i hans hyggelige og smukke Dagligstue, hvor der var Solskin og Blomsterduft, og saa hans Ansigt lyse af inderlig Glæde, vil sent glemme Michaelsens sidste Fødselsdag.

Michaelsen var meget musikalsk begavet, og allerede som Barn blev hans smukke Stemme bemærket af Borchost, som dengang var Sanglærer paa Vajsenhuset. Weyse, som ofte kom der paa Skolen, var ogsaa bleven opmærksom paa hans kønne Stemme, tog ham undertiden op paa Skødet og kunde sidde længe og tale med ham. Weyse var meget vanskelig at gøre tilpas med Sangen, og han havde næsten altid noget at rette. Han har haft megen Interesse for Vajsenhuset, da han har skrevet flere Kantater til Skolen, ligesom hans Morgen- og Aftensange blev sunget først i Skolen paa Vajsenhuset.

Som Voksen medvirkede Michaelsen i mange Aar i Musikforeningen og Cæcilieforeningens Kor, ligesom han var Deltager i en udmærket Solo-Kvartet i Sangforeningen »Odeon«.

I Foreningen »Det gode Minde« var Michaelsen i en Aarrække en dygtig, energisk og samvittighedsfuld Dirigent, og han fik meget indøvet, derimellem Ting, som ikke var ganske lette; han spillede altid Violin, naar han indstuderede de enkelte Stemmer, og i Reglen mødte der altid mange, saa at de i Grunden lærte hurtigt. Foreningen havde i alle disse Aar sine Møder og Prøver i Vajsenhuset paa Køb-

magergade, og her blev ogsaa deres aarlige Koncerter og øvrige Fester afholdt.

Ældre Vajsenhusianere mindes endnu den Tid med Glæde, og naar de undertiden talte med Michaelsen, kom de altid tilbage til hin gyldne Tid, da de var unge.

Han fik paa sin Bryllupsdag d. 21. Marts 1866 blandt andet foræret en hvid Elfenbens Taktstok med en Sølvplade med Inskription fra Foreningen; den holdt han meget af og brugte ofte.

Nu svinger han den ikke mere, og nu ses ikke mere hans venlige Smil — men vi har mange Minder, og, Gud være lovet, *kun* gode Minder.

Det kgl. Vajsenhus

1720—1728.

(Fortsat).

En anden og mere sandsynlig Forklaring paa Wendts pludselige Forsvinden findes i det af en af de første Informatorer *Schwartzkopf*, udgivne »Erindrings Leksikon«, hvor Wendt omtales saaledes: »Paa den Tid var Vent ellers Hofmester hos Prins Carl og Pot og Pande i alle Ting, som hørte til Pietet; man kand ogsaa nogenledes regne dens Opkomst her i Landet fra de Tider, thi Vent hernede og Lector von Vesten i Trondhjem vare de klogeste, flittigste i hele Missions-Collegio; førend Han begyndte med dette Trykkeri, var en gemeen Salmebog saa rar og dyr, at den tit kostede 6, 7 Mk. Jeg maa endnu (fortælle) om den paa de Tider meget berømte Vents Endeligt: Han stod altid i stor Naade hos Prins Carl, men han havde desuden saadan Adgang og Indgang hos Kong Friedrich den 4., at han kunde tale med ham, naar han vilde, endogsaa i den Ægteskabssag med Dronning Louise.« I dette Spørgsmaal gik Wendt dog for vidt og optraadte saa »heftig, stræng og Lassenisk (asketisk, efter Præsten ved den tyske Kirke, Lassenius), at han fik Ordre til at pakke sig inden 24 Timer.«

Samtidig med Kuratorernes Udnævnelse udstedte Kongen en Indbydelse til at bidrage med Pengehjælp til Vajsenhuset, med Underretning om, at Bidrag kunde indsendes til Købmand Kløcker, Kurator ved Vajsenhuset.

Omtrent samtidig indgav Missionskollegiet en Opdragelsesplan til Kongen. Denne Opdragelsesplan, hvorefter Virksomheden skulde ledes, blev først endelig stadfæstet af Kongen den 21. Juli 1727 sammen med Fundatsen og Instruksen og de øvrige Anordninger.

En af Seyer Mahlings første Handlinger var at modtage en Ansøgning af 30. Januar 1722 fra *David Korte* om at blive Økonom ved Vajsenhuset; samtidig udarbejdedes et Forslag til Børnenes Bespising og Betalingen derfor, som senere stadfæstedes af Kongen ved den nedenfor nævnte Spisetakst af 21. Juli 1727.

Kort Tid efter — i September 1722 — fik Seyer Mahling en Strid med Byens Politimester *Ernst*, en dygtig og virksom Mand med stor humoristisk Sans. Paa Grund af den slette Brolægning paa Nytorv, »som laa urepareret hen og oprudt, siden den stærke Mand stod her«, fandt Bønderne paa at køre op paa Vajsenhusets Fortov, og for at forhindre dette, havde Seyer Mahling nedrammet nogle Pæle omkring Fortovet; men Politimester Ernst forlangte dem fjernede ved en Henvendelse til Missionskollegiet. Da denne Henvendelse intet nyttede, indgav Politimesteren en Besværing herover til Kongen, som gennem Kancelliet lod Forstander Mahling affordre en Erklæring om dette Spørgsmaal. Af Mahlings Gensvar fremgaar, at Pælene er opsatte for at bevare Vajsenhusets Ruder og Vinduesskoder mod Ødelæggelse, idet Bønderne, efter at have solgt deres Varer, i Stedet for at køre til Gæstgivergaardene, holdt sig til nogle nærboende Høkere lige overfor Raadhuset og ved den Lejlighed kørte ind paa og ødelagde Vajsenhusets Fortov. Mahling henviser til, at saadanne Pæle fandtes ogsaa andre Steder, f. Eks. omkring Børsen, men at det iøvrigt »ej vilde give Vajsenhuset liden Ziirlighed, om der langs Fortovet blev sat grønne Træer i Stedet for Pælene, hvorom Hans Majestæt selv vilde kunne skønne, naar han forhaabentligt snart glædede Vajsenhuset med sin Høje og Naadige Nærværelse.« Hvorledes Striden endte, fremgaar ikke af Arkivet, men den giver jo et lille Indblik i, hvorledes Vajsenhusets Omgivelser saa ud, og viser, at Vajserne ved Siden af Synet af det uhyggelige Skafot dog ogsaa kunde have en fornøjeligere Udsigt fra deres Vinduer, thi Børnene kom jo ikke meget ud uden for Vajsenhusets Port, som vi senere skal se.

(Forts.)

Den ærede Bestyrelse for Foreningen »Det gode Minde« bringes en hjertelig Tak for dens Opmærksomhed og Elskværdighed ved vor kære Onkel, Kantor Michaelsens Begravelse; tillige takkes de Damer og Herrer af Foreningen, som viste ham den sidste Ære ved at overvære hans Begravelse.

De Efterladte.

Fondet til Opførelse af
»Det gode Minde«s eget Hjem

(Stiftet af Hr. Forstander Gandrup)

28. Oktober 1904: Salg af Basargenstande Kr. 6,77.

Kapitalen er nu Kr. 1,188,74.

Bidrag modtages fremdeles med Taknemmelighed af
 BESTYRELSEN.

Mindesmærket

paa afdøde Forstander Exners Græv.

Siden Bekendtgørelsen i forrige Nr. af Bladet er endvidere indkommet fra: Aug. Johansen 5,00. K. & A. 2,00. P. E. B. 2,00. H. 5,00. Sophie Enghoff 3,00; med det tidligere indkomne ialt **Kr. 457,00.**

Indsamlingen betragtes hermed som sluttet, og er det Bestyrelsen en kær Pligt at udtale sin hjertelige Tak til Bidragyderne.

VAISENHUSIANA.

Tirsdag den 11. og Onsdag den 12. Oktober højtideligholdt »Det kongelige Vajsenhus« sin Stiftelsesfest. Om Tirsdagen foregik den alvorlige Del af Festen, idet Direktionen, Lærerpersonalet og Eleverne samledes til Højtidelighed i Festsalen, hvor som sædvanlig en Kantate blev afsunget af Eleverne, hvorefter den aarlige Præmieuddeling fandt Sted.

Onsdag Aften afholdtes det aarlige »Præmiebal«, dels i Gymnastiksalen, dels i Festsalen.

Den smukke Festlighed sluttede paa vanlig Vis med Leveraab for Vajsenhuset og dets Direktion.

Tirsdag den 11. Oktober højtideligholdt Hr. fhv. kgl. Skuespiller Valdemar Kolling sin 70. Aars Fødselsdag. Allerede fra tidlig Morgen mærkedes Festdagen, idet Huset paa Vesterbrogade, hvor Hr. Kolling bor, var flagsmykket, ligesom Trappegangen var festligt dekoreret med Flag og Guirlander. Den første Overraskelse, Hr. Kolling modtog, var en Skrivelse fra Kultusministeriet med Meddelelse om, at det havde behaget Hs. Maj. Kongen at benaade Fødselsdagsbarnet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Lige fra Morgenstunden begyndte Gaver mest i Form af de skønneste Blomsterdekorationer, samt Telegrammer og Breve at strømme ind og forvandlede snart den gamle Kunstners Hjem til en Have, hvor Aarstidens Blomster prangede i en overvældende Farvepragt. — Bestyrelsen for »Det gode Minde« sendte en Blomsterdekoration, samt overbragte personlig Foreningens Lykønskning til vor kære, gamle Ven og blev modtaget med den Elskværdighed og Hjertelighed, som Hr. Kolling og hans Hustru besidder en enestaaende Evne til at vise. Blandt andre Gaver modtog Hr. Kolling en smuk Blomsterdekoration fra »Det kongelige Vajsenhus« ledsaget af en meget hjertelig Lykønskningsskrivelse undertegnet af den samlede Direktion.

En Kreds af Hr. Kollings Venner havde indbudt til et Festmaaltid paa den kgl. Skydebane samme Aften, og denne Indbydelse havde fundet saa stor Tilslutning, at omtrent 130 Deltagere med Hs. Eks. Justitsministeren i Spidsen samledes ved denne Fest, hvor ogsaa »Det gode Minde« var repræsenteret.

Stor Jubel og Glæde vakte det, at Fru Phister trods sine 89 Aar deltog med Liv og Lyst i Festen til Ære for sin gamle Kammerat.

Et overvældende Antal Telegrammer indløb under Festen, blandt disse var der et fra Hs. kgl. Højhed Kronprinsen affattet i overordentligt hjertelige Udtryk.

I det hele taget forløb Festen paa den smukkeste Maade, præget af den hjerteligste Stemning, som gav sig Udtryk i flere Taler og Sange til Ære for det alderstegne og afholdte Fødselsdagsbarn.

Den 21/10 var for »D. g. M.« en Festaften, der længe vi mindes. Herr Emanuel Larsen beredte os paa denne Aften den Nydelse at oplæse større Stykker af »Per Gynt« med den for ham egne Kraft og Varme, og et stærkt Bifald lød da ogsaa, da den kendte Skuespiller til Slut med betagende Kunst havde fremmanet Aases Dødsscene.

Hvad der i særlig Grad bidrog til denne Aftens Glans var, at vor gamle, skattede — nys saa fejrede — Herr Kolling tilligemed sin venlige Frue havde indfundet sig i vore nye Lokaler, som forøvrigt fuldt ud vandt hans Tilfredshed (hvilket vi da haaber maa give sig Udslag deri, at »Nattens Børn« ofte faar Herr Kolling at se i deres Midte).

Efter en lille Forfriskningspavse flokkedes den ganske Forsamling til et Panchesold, ved hvilket Tale og Sang afløste hinanden med et Humør, der steg, efterhaanden som der blev Ebbe i Bollerne. Herr Kolling bragte i de hjerteligste Ord sin Tak for Foreningens Hyldest og ligeledes i vittige Vendinger for en for Fruen udbragt Skaal, ligesom ogsaa det »Søndenbro«ske Personale fik et Par pæne Ord. Herr Emanuel Larsen talte ligeledes for Foreningen og vakte senere Jubel ved sin humoristiske Sang (men dog maaske mest som Fortæller). Vor veltalende Formand maatte jo selvfølgelig adskillige Gange op ved en saadan Lejlighed, ligesom man altid med Fornøjelse hører Herr Werner dvæle ved gamle Erindringer; naar jeg nævner, at Hr. Søndenbro galant fremførte Skaalen for Fru Kolling, og at Fru Rolund og d'Hrr. Frode Christensen og Torp hver for sig ved deres mere eller mindre skønne Romancer erstattede det manglende Sangkor — saa husker jeg ikke mere, end at vi, efter at have valset Salen et Par Gange rundt, i muntert Optog ledsagede vore tvende Scenens Børn til Drosken paa Kongens Nytorv, og der i den sene Stund gav dem det sidste Hurra, der skulde sige det samme som: »Tak for i Aften og kom snart igen!«

Johs.

Torskegilde

Fredag d. 18. November, hvis fornøden Tilslutning haves. Listen sluttet Fredag d. 11. November i Lokalet.

Aftenunderholdning

finder Sted Fredag den 2. December.

Julefesten

er udsat til den 5. Januar 1905.

Agitationsudvalget.

De ærede Medlemmer bedes støtte Arbejdet ved Opgivelse af Navne og Adresser paa Vajsenhusianere og andre, der muligt kunde vindes for Foreningen som Medlemmer eller Bidragydere.

Alle Meddelelser angaaende denne Sag bedes sendt til en af undertegnede.

Frk. A. Borch,
 Frydendalsvej 23, V.

C. Landsvig,
 Nørrebrogade 92 B, N.

H. Larsen,
 Gothersgade 157, K.

Indmeldelse af nye Medlemmer modtages af Bestyrelsen. — Kontingent 50 Øre maanedlig for Medlemmer. — Bidragydende 4 Kr. aarlig.

Alle Forenings-Meddelelser sendes til Formanden, Hr. Fuldmægtig F. Petersen, Gl. Kongevej 137^a, V.

Meddelelser til »Vajsenhusianerbladet« sendes enten til Formanden eller til Hr. Johs. Madsen, Bernstorffsvej 12 B¹, V.

Telefon 4131

Telefon 4131

ROLUND & Co.

— Vesterbrogade 8 E —

Møbeludsalg

Tegninger & Overslag leveres paa Anfordring

Værksted: Nørrebrogade 148.

Telefon: Tagensvej 576.

Vilh. Hansen & Co.

Materialhandel.

Tapet- og Farvehandel.

= Telefon 3017. =

30 Nørrebrogade 30.

København N.

FAABORG

Fiskeboller og

Grønt-Konserves.

Over Alt!

DANSK VIN- & KONSERVES- FABRIK

M. Rasmussen.

Faaborg.

Aktieselskabet **Nordisk Brandforsikring, KØBENHAVN**

Garantikapital: 4 Millioner Kroner

overtager Brandforsikring og Indbrudsforsikring til billigste, faste Præmier og paa kulanteste Betingelser.

Hovedkontor: Rømersgade 3.

Gaa til **Søren Justsen,**

Køhler & Frost's Eftflg,

— Pilestræde Nr. 46 —

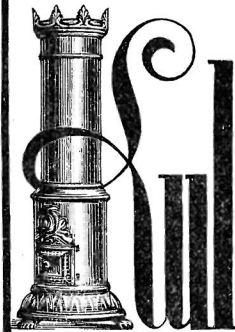
og køb Dem et nyt **Uhr**

eller lad det gamle reparere.

Forretn. grundl. 1815.

Billige Priser.

Villiam Galleesen.

Kokes

&

Briket

Import

12. Ved Stranden 12.

Thorvald Bergs Eftf.

Indehaver: **SOPHUS JENSEN.**

Børnedragter.

Telefon 3740.

Købmagergade 32.

Telefon 3740.

Det danske Kompagni for Spejl- og Vindues-Polering

„Konkurenten“

Møntergade 16, 1. Sal. — Kjøbenhavn K.

→ Telefon 8447. ←

Indehaver: **MARIUS HANSEN.**

Støt vor Bagside!

Alle Slags Avertissementer og Bekendtgørelser er velkomne og tages til Følge af Foreningens Medlemmer.

Man bedes henvende sig til

C. Søndebro,

Frejsgade 5,

Telefon Tagensvej 2.